

PROSTOR CHVÍLI PO PROBUZENÍ

Znáte ten pocit těsně po probuzení, kdy se vám vše nově objevuje? Ti, kdo často cestují nebo pracovníě pobývají v různých místech, mají tento pocit ještě zesílený, když si nemohou vzpomenout, kde vlastně právě jsou. Tehdy vše začíná jakoby znovu, rozpomínáme se na úkoly, které nás ten den čekají. Mám ten pocit rád, je jako návrat do života. Často jsem si kladl otázku, zda-li by šlo tuto situaci uměle vytvářet, opakovat až k určitým hranicím. Ano, vždy narazíme na nějaké hranice, které nás zastaví. Ale tam v myslí,...tam neexistují.

Prostor Vesmíru jsme schopni chápat jako třírozměrný, ti s větší představivostí maximálně čtyřrozměrný. Běžný interier bývá vymezen zpravidla podlahou, stropem a několika stěnami. Prostor soukromého bytu dokážeme zabydlit několika činnostmi. Spáním, jezením, péčí o hygienu, kulturní aktivitou, sexem. I když se tyto činnosti mohou lišit, obvykle máme jasnou představu o jejich obsahu. Ten si totiž vytváříme mi sami.

Obsah veřejného prostoru je komplikovanější. Jeho smysl vyvstává v interakci s ostatními, kteří s námi prostor sdílí. Komunikace je situací s nejasným výsledkem. Je ulehčující, že obdobnými principy můžeme definovat některé strategie současného umění.

Aleš Čermák chápe umění jako proces. V případě projektu ve Školské navrhuje obyčejné činnosti, které lze v tomto veřejném prostoru provádět. Protože si je představuje v jejich nulovém bodě, vytváří pouze podprostory, kde nám navrhuje konkrétní výchozí situace. Právě pokud projdeme skrze jejich časový úsek, pokud budeme přítomni, znovu pokaždé redefinujeme jejich obsah. Mapa činností na stěnách nám umožní se neztratit. Neměli bychom předčasně utíkat, měli bychom setrvat. Každá terapie vyžaduje sklidnění. I terapie společného prostoru vyžaduje od nás vklad jisté energie.

Ale pravděpodobně i zde bude tvůrce přítomen. Jako na počátku věků, jako v okamžiku Velkého třesku, jako počáteční impuls všeho se bude otiskovat do atomů jednotlivostí. My ale tuto sílu nemusíme vůbec zaznamenat. Bude se blížit svému nulovému stavu. Zkusme se onomu nulovému stavu přiblížit i my. Zkusme rozumět konci, který se blíží počátku. Zkusme interier použít, jako bychom byli doma... Zkusme se probudit!

Pavel Humhal